

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 novembre 2019

PROPOSITION DE RÉSOLUTION**concernant les priorités de la Belgique
lors de la Conférence Climat (COP 25)
à Santiago en décembre 2019****RAPPORT**FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE L'ÉNERGIE,
DE L'ENVIRONNEMENT ET DU CLIMAT
PAR
M. Bert WOLLANTS**SOMMAIRE****Pages**

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	3
III. Discussion des considérants et du dispositif - Votes...	16

*Voir:***Doc 55 0590/ (2019/2020):**

- 001: Proposition de résolution de M. De Maegd.
002: Amendements.
003: Amendements.

Voir aussi:

- 005: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 november 2019

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**over de prioriteiten van België
op de Klimaatconferentie (COP 25)
te Santiago in december 2019****VERSLAG**NAMENS
DE COMMISSIE VOOR ENERGIE,
LEEFMILIEU EN KLIMAAT
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Bert WOLLANTS****INHOUD****Blz.**

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	3
III. Bespreking van de consideransen en van het verzoekend gedeelte - Stemmingen	16

*Zie:***Doc 55 0590/ (2019/2020):**

- 001: Voorstel van resolutie van de heer De Maegd.
002: Amendementen.
003: Amendementen.

Zie ook:

- 005: Tekst aangenomen door de commissie.

00990

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Vincent Van Quickenborne

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Yngvild Ingels, Anneleen Van Bossuyt, Bert Wollants
Ecolo-Groen	Samuel Cogolati, Sarah Schlitz, Tinne Van der Straeten
PS	Malik Ben Achour, Mélissa Hanus, Daniel Senesael
VB	Kurt Ravyts, Reccino Van Lommel
MR	David Clarinval, Marie-Christine Marghem
CD&V	Nawal Farih
PVDA-PTB	Thierry Warmoes
Open Vld	Vincent Van Quickenborne
sp.a	Kris Verduyck

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Sophie De Wit, Tomas Roggeman, Jan Spooren, Kristien Van Vaerenbergh
Séverine de Laveleye, Barbara Creemers, Albert Vicaire, Evita Willaert
Christophe Lacroix, Patrick Prévot, Eliane Tillieux, Laurence Zanchetta
Ortwin Depoortere, Nathalie Dewulf, Erik Gilissen
Michel De Maegd, Philippe Goffin, Benoît Piedboeuf
Jan Briers, Leen Dierck
Greet Daems, Raoul Hedebouw
Christian Leysen, Kathleen Verhelst
Meryame Kitir, Joris Vandenbroucke

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH	Georges Dallemagne
-----	--------------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numerering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het defi nitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de résolution au cours de ses réunions des 6 et 20 novembre 2019.

Il est également renvoyé au rapport des auditions tenues par votre commission sur le thème des “dossiers urgents relatifs au climat” (DOC 55 0794/001).

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Michel De Maegd (MR), auteur principal de la proposition de résolution, en expose les lignes de force.

La prochaine COP se déroulera dans un contexte particulier, au vu de la mobilisation massive de la société civile, partout dans le monde, pour la lutte contre le réchauffement climatique, mais aussi de l'inquiétude exprimée par les citoyens. Le Parlement ne peut rester inactif. M. De Maegd rappelle en outre que l'adoption d'une résolution en préparation de la COP constitue une longue tradition.

Lors de la COP24, il a été décidé de mettre à jour en 2020 les objectifs de l'Accord de Paris. Plusieurs textes ont été adoptés en ce sens sur la scène internationale.

La proposition de résolution tend à mettre en place une politique de lutte contre le réchauffement climatique tournée vers l'innovation technologique et la numérisation, ambitieuse, et efficace tant sur le plan environnemental qu'économique et social. Le texte invite le gouvernement à se montrer proactif.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Première partie de la discussion générale (réunion du 6 novembre 2019)

1. Questions et observations des membres

Quant à la portée de la proposition

M. Bert Wollants (N-VA), Mme Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen), Mme Greet Daems (PVDA-PTB), M. Kris Verduyckt (sp.a) et M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld), président, jugent le texte trop large quant à son objet. Ces membres rappellent que l'objectif est de fournir

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit voorstel van resolutie besproken tijdens haar vergaderingen van 6 en 20 november 2019.

Er wordt ook verwezen naar het verslag van de hoorzittingen van uw commissie over de “dringende klimaatdossiers” (DOC 55 0794/001).

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Michel De Maegd (MR), hoofdindieners van het voorstel van resolutie, zet de krachtlijnen ervan uiteen.

De volgende COP zal plaatsvinden in een bijzondere context, aangezien het maatschappelijk middenveld overall ter wereld massaal op straat is gekomen om zijn steun te betuigen aan de strijd tegen de klimaatopwarming, maar ook omdat de burgers hun bezorgdheid hebben geuit. Het Parlement kan niet aan de zijlijn blijven toekijken. De heer De Maegd herinnert er bovendien aan dat het sinds lang een traditie is een resolutie aan te nemen bij wijze van voorbereiding van de COP.

Tijdens de COP24 werd beslist om in 2020 de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs bij te werken. Er zijn op internationaal vlak verschillende teksten goedgekeurd in die zin.

Dit voorstel van resolutie behelst de totstandbrenging van een beleid ter bestrijding van de klimaatopwarming dat gericht is op technologische innovatie en digitalisering: het moet ambitieus zijn, alsook doeltreffend op milieu-, economisch én sociaal gebied. De tekst strekt ertoe de regering aan te sporen een proactieve houding aan te nemen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Eerste deel van de algemene bespreking (vergadering van 6 november 2019)

1. Vragen en opmerkingen van de leden

Strekking van het voorstel

De heer Bert Wollants (N-VA), mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen), mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB), de heer Kris Verduyckt (sp.a) en voorzitter Vincent Van Quickenborne (Open Vld) zijn van mening dat de tekst te breed is opgevat. Ze herinneren eraan

à la ministre ainsi qu'à l'ensemble de la délégation qui représentera la Belgique à la COP25, un document de base permettant d'orienter les prises de position. Il importe que la résolution se focalise sur les sujets qui seront à l'ordre du jour de la COP25.

M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld), président, ajoute que telle est la bonne stratégie si l'on entend aboutir à temps pour la COP25, et disposer d'un texte qui rassemble le plus large consensus possible. Il rappelle qu'il est en outre matériellement impossible de travailler dans le cadre de la concertation interparlementaire, vu le calendrier. Pour *Mme Van der Straeten* et *M. Van Quickenborne*, les sujets qui doivent essentiellement être abordés dans le texte sont dès lors essentiellement la mise en œuvre de l'article 6 de l'Accord de Paris relatif au marché du carbone et la *Blue COP*. *Mme Van der Straeten* y ajoute les "pertes et dommages" (*loss and damage*), et les contributions déterminées au niveau national (*Nationally Determined Contributions* - NDCs).

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) souhaite que le texte aborde également le relèvement des ambitions au niveau de l'Union européenne et la question fondamentale du financement international de la lutte contre le réchauffement climatique.

Quant au choix d'un texte de base

M. Kris Verduyckt (sp.a) et *Mme Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen)* regrettent que, au vu des nombreuses heures consacrées par la commission à étudier le sujet lors des auditions, la proposition de résolution n'émane pas de la commission elle-même mais d'un seul groupe politique. Un texte émanant de la commission constituerait un signal politique plus fort et correspondrait mieux à l'objectif de préparation de la COP.

M. Daniel Senesael (PS) ajoute que dans le contexte actuel des affaires courantes, il importe que le texte remporte le consensus le plus large possible. L'orateur renvoie aux travaux effectués au cours de la précédente législature dans le cadre du Dialogue Interparlementaire sur le Climat. La résolution interparlementaire adoptée en conclusion des travaux (DOC 54 3319/002) constitue une bonne base de travail.

M. Georges Dallemagne (cdH) estime quant à lui que le texte proposé revêt des accents trop libéraux et devrait dès lors être retravaillé par l'ensemble de la commission.

dat de bedoeling van een dergelijke tekst moet zijn een basisdocument te bezorgen aan de minister en aan de volledige delegatie van België op de COP25, teneinde de strekking aan te geven van de standpunten die zij aldaar zullen innemen. De resolutie moet zich dus toespitsen op de onderwerpen die aan bod zullen komen op de COP25.

Voorzitter Vincent Van Quickenborne (Open Vld) voegt daaraan toe dat dit de goede strategie is als ons land tijdig klaar wil zijn voor de COP25 en over een tekst wil beschikken die op een zo breed mogelijke consensus berust. Bovendien herinnert hij eraan dat het door de timing materieel onmogelijk is om in het kader van het interparlementair overleg te werken. Voor *mevrouw Van der Straeten* en *de heer Van Quickenborne* moeten hoofdzakelijk de volgende onderwerpen aan bod komen in de tekst: de tenuitvoerlegging van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs met betrekking tot de koolstofmarkt en de *Blue COP*. *Mevrouw Van der Straeten* voegt daaraan het *Mechanism for Loss and Damage* alsook de *Nationally Determined Contributions* (NDC's) toe.

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) wil dat in de tekst ook aandacht wordt besteed aan de grotere ambities op het niveau van de Europese Unie en aan de fundamentele vraag in verband met de internationale financiering van de strijd tegen de klimaatopwarming.

Keuze van een basistekst

De heer Kris Verduyckt (sp.a) en *mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen)* betreuren dat het voorstel van resolutie van één fractie uitgaat en niet van de commissie zelf, hoewel die via hoorzittingen het onderwerp toch uitgebreid heeft bestudeerd. Een tekst vanuit de commissie zou een sterker politiek signaal vormen en zou de COP doelgerichter voorbereiden.

De heer Daniel Senesael (PS) voegt daaraan toe dat wegens de huidige toestand van lopende zaken, de tekst zo breed mogelijk zou moeten worden gedragen. De spreker verwijst naar de tijdens de vorige zittingsperiode in het kader van de Interparlementaire Klimaatdialogoog verrichte werkzaamheden. De als besluit van die werkzaamheden aangenomen interparlementaire resolutie (DOC 54 3319/002) vormt een goed vertrekpunt.

De heer Georges Dallemagne (cdH) meent dat in het voorstel van resolutie te veel liberale klemtonen worden gelegd en dat de tekst derhalve met inbreng van de hele commissie zou moeten worden herwerkt.

Autres observations

M. Bert Wollants (N-VA) souligne que le texte reprend une série d'éléments qui ont déjà été mis sur la table lors de la précédente législature mais auxquels certains s'étaient farouchement opposés. L'orateur s'étonne dès lors que ces éléments soient repris dans le texte sans aucune nuance. La proposition de résolution détermine ainsi un objectif de réduction des émissions de gaz à effet de serre au niveau belge de 55 % par rapport à 1990, sans aucune réserve. Les travaux menés au cours de la précédente législature ont cependant montré les difficultés qui accompagnent la fixation d'un tel objectif au niveau européen raison pour laquelle la résolution interparlementaire sur le climat adoptée en préparation de la COP24 (DOC 54 3319/002) a été formulée de façon plus prudente. Il en est de même de la taxe d'ajustement aux frontières sur les importations de produits ayant une empreinte carbone élevée (*carbon border adjustment tax – CBA*), insérée ici de façon inconditionnelle alors que la résolution interparlementaire proposait dans un premier temps d'examiner "le principe et les modalités" d'une telle taxe (DOC 54 3319/002, p. 8). Pour l'orateur, le texte proposé va donc trop loin. Il dépasse en outre dans une large mesure les compétences fédérales, en ce qu'il aborde notamment l'économie circulaire ou la mobilité. Ce texte ne constitue pas une base adéquate de discussion.

M. Kris Verduyckt (sp.a) estime que transparaît du texte une crainte importante par rapport aux changements qu'implique la transition pour notre société. Pour l'orateur, si des difficultés importantes sont inévitables, elles ne doivent pas cacher les nombreuses opportunités que nous offre la transition en termes par exemple d'innovation et de création d'emplois. Le changement donnera de l'oxygène à notre économie.

Le texte procède en outre d'une croyance trop forte dans la technologie et la digitalisation comme solution à tous les problèmes.

Pour l'orateur cinq points essentiels devraient être abordés dans la résolution: la décarbonisation des secteurs du transport et du bâtiment, le fin du soutien aux énergies fossiles et la transition vers des investissements publics durables, une politique de rénovation des bâtiments, une imposition progressive et juste et enfin la problématique des investissements privés dans les énergies fossiles.

Le texte est jugé positif en ce qu'il plaide pour un niveau d'ambition élevé de réduction des émissions de

Overige opmerkingen

De heer Bert Wollants (N-VA) beklemtoont dat het voorstel een aantal elementen omvat die tijdens de vorige zittingsperiode al ter tafel zijn gekomen, maar waartegen sommigen zich met klem hebben verzet. De spreker is dan ook verbaasd dat die elementen zonder enige nuance in het voorstel zijn opgenomen. Zo wordt in het voorstel van resolutie zonder het minste voorbehoud op Belgisch vlak een broeikasgasverminderingdoelstelling van 55 % ten opzichte van 1990 naar voren geschoven. Bij de werkzaamheden tijdens de vorige zittingsperiode is echter gebleken dat de vaststelling van een dergelijke doelstelling op Europees vlak met heel wat verwickelingen gepaard gaat; daarom werd de interparlementaire klimaatresolutie ter voorbereiding van de COP24 (DOC 54 3319/002) voorzichtiger geformuleerd. Hetzelfde geldt voor de aan de grenzen geheven compensatietaks op geïmporteerde producten met een hoge koolstofvoetafdruk (*carbon border adjustment tax – CBA*). In dit voorstel wordt die namelijk vermeld zonder voorwaarden, terwijl daarover in de interparlementaire resolutie werd voorgesteld "ervoor te ijveren dat (...) het principe en de modaliteiten onderzocht worden" (DOC 54 3319/002, blz. 8). De spreker meent dan ook dat het voorstel te ver gaat. Het gaat bovendien in ruime mate de federale bevoegdheden te buiten, aangezien het onder meer handelt over circulaire economie en mobiliteit. Dit voorstel vormt geen goede basis voor een bespreking.

De heer Kris Verduyckt (sp.a) bespeurt in het voorstel een grote vrees voor de maatschappelijke gevolgen van de klimaattransitie. Hoewel aanzienlijke problemen volgens de spreker onvermijdelijk zijn, mag niet uit het oog worden verloren dat de klimaattransitie ook talrijke kansen met zich brengt, bijvoorbeeld op het vlak van innovatie en werkgelegenheidsschepping. De verandering zal onze economie zuurstof geven.

Tevens wordt er in het voorstel te veel van uitgegaan dat dankzij de technologie en de digitalisering alle problemen zullen worden opgelost.

De spreker meent dat in de resolutie op vijf cruciale punten zou moeten worden ingegaan, namelijk het koolstofvrij maken van de vervoer- en de bouwsector, het einde van de steun aan fossiele energie en de transitie naar duurzame overheidsinvesteringen, een beleid inzake gebouwenrenovatie, een progressieve en rechtvaardige belasting en tot slot het vraagstuk aangaande de privéinvesteringen in fossiele energie.

Positieve aspecten van het voorstel zijn het erin opgenomen pleidooi voor een hoog ambitieniveau inzake

gaz à effet de serre, et en ce qu'il aborde la question d'une taxe sur le kérosène.

L'orateur émet des réserves quant au principe de la neutralité technologique qui ressort du texte. Ce principe a pour effet de voir perdurer des industries et technologies vieillissantes et polluantes. De même, la référence à la *carbon border adjustment tax* pose problème. Si l'orateur ne s'oppose pas par principe à la mise en place d'un système de protection en Europe, les bénéfices effectifs de la CBA restent à démontrer.

Quant au renforcement du financement au niveau européen, M. Verduyckt estime que le texte devrait être retravaillé. Pour l'orateur, la Banque européenne d'investissement ne devrait plus financer à l'avenir que des projets durables. Enfin, le texte ne contient pas assez d'éléments relatifs au financement du Fonds Vert pour le Climat.

Pour Mme Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen) le plus grand défi pour la COP25 sera la mise en œuvre de l'article 6 de l'Accord de Paris. Ce sujet revêt une importance majeure alors que les points de vues des parties divergent grandement. L'oratrice rappelle que la COP6 de La Haye en l'an 2000 avait déjà échoué sur la question du marché du carbone. La situation a pu se débloquer en 2001 avec la conclusion d'un accord lors de la COP7 à Marrakech, sous la présidence de la Belgique. Aujourd'hui, près de vingt ans plus tard, nous sommes en mesure d'identifier les problèmes qui se posent sur les marchés du carbone, comme par exemple les doubles comptages, les surplus de quota d'émissions (*hot air*), ...

Pour Mme Van der Straeten la résolution doit en tous les cas contenir une référence à la préservation de l'intégrité de l'environnement. Elle ajoute qu'au vu du contexte, les délégations présentes à la COP seront mises sous pression afin d'aboutir à tout prix à un accord. Le risque de déboucher sur des règles mauvaises ou inabouties est grand. La ministre doit dès lors disposer d'un mandat clair pour défendre la prise en compte de l'intégrité de l'environnement dans les négociations. Une proposition de résolution constitue à cet égard un signal fort.

Mme Van der Straeten revient ensuite sur la question des "pertes et dommages" et rappelle qu'il s'agit en l'espèce de dégâts majeurs consécutifs à des événements qui ne peuvent être anticipés ou évités par des mesures d'adaptation comme par exemple la disparition complète d'une île suite à des ouragans. Le mécanisme international de Varsovie (*Warsaw International Mechanism for Loss and Damage*) doit encore être mis en œuvre et ce

broeikasgasvermindering, waarbij wordt gefocust op de kerosinetaks.

De spreker formuleert voorbehoud bij het in het voorstel vermelde beginsel inzake technologische neutraliteit. Dat beginsel impliceert de instandhouding van verouderende en vervuilende industrieën en technologieën. De spreker kan zich evenmin vinden in de verwijzing naar de *carbon border adjustment tax*. Hij is weliswaar niet principieel tegen de instelling van een beschermingsstelsel in Europa, maar de daadwerkelijke voordelen van de CBA zijn tot dusver niet aangetoond.

Wat de verhoogde financieringscapaciteit op Europees niveau betreft, meent de heer Verduyckt dat de tekst moet worden herwerkt. Als het aan hem lag, zou de Europese Investeringsbank in de toekomst uitsluitend nog duurzame projecten mogen financieren. Tot slot staan er in het voorstel niet genoeg elementen met betrekking tot de financiering van het Groen Klimaatfonds.

Voor mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen) wordt de tenuitvoerlegging van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs de grootste uitdaging voor de COP25. Hoewel dat onderwerp van groot belang is, lopen de standpunten van de partijen sterk uiteen. De sprekerster wijst erop dat in 2000 de COP6 te Den Haag al door de kwestie van de koolstofmarkt was vastgelopen. De situatie kon in 2001 worden gedeblokkeerd met de sluiting van een overeenkomst tijdens de COP7 te Marrakesh, onder Belgisch voorzitterschap. Thans, bijna twintig jaar later, kunnen de problemen met de koolstofmarkten duidelijk worden ingeschat: de dubbeltellingen, de overtollige emissiequota (*hot air*) enzovoort.

Voor mevrouw Van der Straeten moet de resolutie in elk geval een verwijzing naar het behoud van de milieu-integriteit bevatten. Ze voegt eraan toe dat, gezien de context, de op de COP aanwezige delegaties onder druk zullen worden gezet om te allen prijze tot een overeenkomst te komen. Het risico op slechte of onvolledige regels is groot. Derhalve moet de minister een duidelijk mandaat hebben om de inaanmerkingneming van milieu-integriteit tijdens de onderhandelingen te verdedigen. Daartoe vormt een voorstel van resolutie een sterk signaal.

Mevrouw Van der Straeten komt vervolgens terug op de "verlies en schade"-kwestie en wijst erop dat het gaat om grote schade die het gevolg is van gebeurtenissen die niet kunnen worden voorzien of voorkomen door aanpassingsmaatregelen (bijvoorbeeld de volledige verdwijning van een eiland na orkanen). Het internationaal mechanisme van Warschau (*Warsaw International Mechanism for Loss and Damage*) moet nog ten uitvoer

point constituera immanquablement une des questions majeures à trancher lors de la COP25.

Le débat est sensible puisqu'il s'agit de définir dans quelle mesure la solidarité doit jouer entre les pays riches et les pays victimes de pertes et dommages. Cet élément n'est pas abordé dans la proposition de résolution.

L'oratrice aborde la question de la révision à la hausse des contributions déterminées au niveau national. Si ce point ne figure pas expressément à l'ordre du jour de la COP25, l'on peut s'attendre à des déclarations à cet égard de la part de certains pays. La Belgique doit se préparer. Mme Van der Straeten ajoute qu'en 2020, le niveau de ces contributions sera revu. Elle invite dès lors la commission à se pencher sur la question.

Enfin, pour l'oratrice, la proposition doit contenir des éléments sur la *Blue COP*. Elle se réfère à l'échange de vues tenu avec le ministre de la Mer du Nord (CRIV 55 COM 026), au cours duquel le lien entre la lutte contre le réchauffement climatique et la protection des océans a été mis en évidence. Cet élément doit apparaître dans la proposition de résolution.

Mme Van der Straeten ajoute que la proposition contient de nombreux éléments qui ne relèvent pas de la compétence du Parlement fédéral et qui devraient dès lors être discutés dans le cadre du Dialogue Interparlementaire sur le Climat.

L'oratrice rappelle que la COP25 devait initialement se tenir à Santiago. Les autorités chiliennes ont cependant renoncé à organiser cet événement en raison la grave crise sociale à laquelle le pays doit faire face. Mme Van der Straeten ajoute que l'élément déclencheur des manifestations et heurts qui se déroulent actuellement a été l'augmentation du prix du ticket de métro. Ces événements sont comparables au mouvement des Gilets Jaunes en France ou aux manifestations au Liban suite à la mise en place d'une taxe sur l'utilisation de certains réseaux sociaux. Pour l'oratrice, nous devons tirer de ces événements une leçon fondamentale: aucune politique climatique ne peut être menée sans équité sociale: il s'agit d'assurer à tout le monde une vie meilleure. Le principe d'une transition climatique socialement juste doit constituer un élément fort de la résolution. Mme Van der Straeten estime en outre qu'une référence à la situation au Chili serait opportune.

M. Daniel Senesael (PS) souligne le bon équilibre réalisé dans la proposition de résolution entre efficience environnementale et aspects sociaux.

worden gelegd en zal onvermijdelijk een van de belangrijkste kwesties op de COP25 zijn.

Het debat ligt gevoelig omdat moet worden bepaald in welke mate er solidariteit moet zijn tussen de rijke landen en de landen die het slachtoffer zijn van verlies en schade. In het voorstel van resolutie komt dat element niet aan bod.

De spreekster gaat in op de opwaartse bijstelling van de nationaal bepaalde bijdragen. Indien dit punt niet expliciet op de agenda van de COP25 staat, valt te verwachten dat bepaalde landen hierover verklaringen zullen doen. België moet zich daarop voorbereiden. Mevrouw Van der Straeten voegt eraan toe dat die bijdragen in 2020 zullen worden bijgesteld. Derhalve verzoekt ze de commissie daarover na te denken.

Tot slot is de spreekster van oordeel dat het voorstel van resolutie elementen van de *Blue COP* moet bevatten. Ze verwijst naar de gedachtewisseling met de minister van de Noordzee (CRIV 55 COM 026) waarin het verband tussen de strijd tegen de opwarming van de aarde en de bescherming van de oceanen werd benadrukt. Dat element moet in het voorstel van resolutie worden opgenomen.

Mevrouw Van der Straeten voegt eraan toe dat het voorstel van resolutie veel elementen bevat die niet tot de bevoegdheid van het federale Parlement behoren en derhalve in het raam van de Interparlementaire Klimaatdialoog zouden moeten worden besproken.

De spreekster brengt in herinnering dat de COP25 eerst in Santiago zou plaatsvinden. Chili heeft echter afgezien van de organisatie ervan vanwege de ernstige sociale crisis in het land. Mevrouw Van der Straeten stipt aan dat de betogingen en confrontaties het gevolg zijn van de verhoging van de prijs van de metrotickets. Die gebeurtenissen zijn vergelijkbaar met de gele-hesjes-beweging in Frankrijk of met de betogingen in Libanon ingevolge de invoering van een belasting op het gebruik van bepaalde sociale netwerken. Voor de spreekster valt uit die gebeurtenissen een fundamentele les te trekken: er is geen klimaatbeleid mogelijk zonder sociale billijkheid. Iedereen een beter leven garanderen is de essentie. In het voorstel van resolutie moet het beginsel van een sociaal rechtvaardige klimaattransitie een sterk element zijn. Voorts is mevrouw Van der Straeten van oordeel dat een verwijzing naar de situatie in Chili gepast zou zijn.

De heer Daniel Senesael (PS) benadrukt dat in het voorstel van resolutie een goed evenwicht tussen milieu-efficiëntie en sociale aspecten tot uiting komt.

M. Kurt Ravyts (VB) indique pouvoir soutenir les demandes C.7 et C.8.

Certains membres ont fait remarquer que le texte se base sur une croyance forte dans la technologie et la digitalisation comme solution au problème du réchauffement climatique. M. Ravyts partage sans réserve cette conviction.

Malgré ces éléments positifs, M. Ravyts émet de réserves importantes sur le texte. Il regrette la volonté d'imposer un objectif contraignant de réduction des émissions de gaz à effet de serre de 55 %. Il ne peut soutenir la mise en place d'une taxe kérosène: le prix de l'énergie doit rester abordable pour les ménages et les entreprises.

L'orateur note que les auteurs de la proposition se réfèrent dans leurs développements aux travaux de la FEB dans ce dossier. Cette citation ne reflète cependant pas de manière fidèle et intégrale la position de la FEB et passe sous silence le message le plus important délivré par la Fédération. La FEB souhaite par exemple que la Belgique s'oppose au relèvement par l'Union européenne des objectifs en matière d'énergie renouvelable et d'efficacité énergétique. En juin 2019, la FEB rendait en outre publics les résultats d'une étude commandée par ses soins relative aux options dont dispose la Belgique pour la réalisation de ses objectifs de réduction des émissions à l'horizon 2030. Il en ressort que les objectifs pour le secteur non ETS pour 2030 (-35 % par rapport à 2005) seront difficilement réalisables. La ministre flamande de l'Énergie a en outre déclaré récemment que la Flandre ne tiendrait pas ses objectifs de réduction de 15 % pour 2020. Plaider pour un relèvement des ambitions n'a pas dès lors pas de sens. M. Ravyts ajoute que selon la FEB le choix de la biomasse, du stockage du carbone, ou du nucléaire a un impact sur le prix de la transition.

M. Ravyts note enfin que le texte dépasse les compétences de l'autorité fédérale.

En conclusion l'orateur dit ne pas pouvoir soutenir le texte proposé.

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) estime que le texte se focalise trop sur la politique belge et se compose d'un agglomérat de morceaux de résolutions précédemment adoptées par la Chambre. Il est en outre très vague. Seules quelques nouveautés y sont introduites sous la forme de néologismes comme *industry 4.0*, *smart mobility*, *smartization*, *smart agriculture*.

De heer Kurt Ravyts (VB) geeft aan zich achter de verzoeken C.7 en C.8 te kunnen scharen.

Sommige leden hebben opgemerkt dat de tekst uitgaat van een sterke overtuiging dat de technologie en de digitalisering een oplossing voor de klimaatopwarming kunnen aanreiken. De heer Ravyts is het daarmee volmondig eens.

Niettegenstaande deze positieve aspecten heeft hij grote bezwaren tegen de tekst. Hij betreurt dat men een bindende doelstelling wil opleggen om de uitstoot van broeikasgassen met 55 % te verminderen. Hij kan zich niet vinden in een kerosinetaks: de energieprijis moet voor de gezinnen en de ondernemingen betaalbaar blijven.

De spreker merkt op dat de indieners van het voorstel van resolutie in de toelichting verwijzen naar de werkzaamheden van het VBO ter zake. Die verwijzing is echter geen getrouwe en volledige weergave van het standpunt van het VBO en verdoezelt aldus de belangrijkste boodschap van het Verbond. Zo wil het VBO dat België zich verzet tegen de strengere doelstellingen van de Europese Unie inzake hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. In juni 2019 heeft het VBO bovendien de resultaten bekendgemaakt van een studie die het had besteld en waarin moest worden nagegaan hoe België de doelstellingen inzake de beperking van de uitstoot tegen 2030 kan halen. Uit die studie blijkt dat de doelstellingen voor de niet-ETS-sector tegen 2030 (-35 % ten opzichte van 2005) moeilijk haalbaar zijn. De Vlaamse minister voor Energie heeft bovendien recent verklaard dat Vlaanderen zijn doelstellingen van een vermindering met 15 % tegen 2020 niet zal nakomen. Het heeft bijgevolg geen zin te pleiten voor strengere ambities. De heer Ravyts voegt eraan toe dat het VBO erop wijst dat de keuze voor biomassa, koolstofopslag of kernenergie een weerslag heeft op de prijs van de transitie.

De heer Ravyts merkt ten slotte op dat het voorstel van resolutie de bevoegdheden van de federale overheid te buiten gaat.

Tot besluit geeft de spreker aan dit voorstel niet te kunnen steunen.

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) is van mening dat de tekst te zeer gericht is op het Belgische beleid en een samenraapsel is van fragmenten van resoluties die eerder al door de Kamer werden aangenomen. De tekst is bovendien heel vaag. Er worden slechts enkele nieuwigheden aan toegevoegd onder de vorm van neologismen als *industry 4.0*, *smart mobility*, *smartization*, *smart agriculture*.

Le texte proposé ne rentre cependant pas dans le vif du sujet: il n'aborde pas le problème central de la crise climatique. L'oratrice le regrette et rappelle l'ampleur de la mobilisation des citoyens.

Mme Daems revient sur la COP24 à Katowice. Malgré l'importance des mouvements tels que *Claim the Climate*, la ministre fédérale de l'Énergie avait dû se distancier de la *High Ambition Coalition* en raison de l'absence de consensus entre l'État fédéral et les entités fédérées. La répétition d'un tel scénario doit absolument être évitée. Or le texte ici proposé n'apporte aucune garantie à cette égard. Il ne permet pas de déterminer quelle position défendra la Belgique lors de la COP25.

Le texte ne prend pas position sur l'augmentation du niveau d'ambition au sein de l'Union européenne, ni sur la participation de la Belgique à une nouvelle *High Ambition Coalition*.

Il est muet sur la position que défendra notre pays dans le débat sur la mise en œuvre de l'article 6 de l'Accord de Paris. Or il est à cet égard essentiel que la Belgique défende le principe de l'intégrité environnementale. L'opérationnalisation de l'Accord de Paris ne peut conduire à un nivellement par le bas des objectifs comme cela a été le cas par le passé avec le Protocole de Kyoto. Mme Daems ajoute que le mécanisme de l'article 6 permet aux états d'acheter des réductions d'émission au lieu de réduire eux-mêmes leurs émissions. Cela n'a de sens que si certains états disposent d'un surplus de réduction d'émissions, ce qui n'est pas le cas actuellement, même en tenant compte des Plans Nationaux Énergie Climat actuellement sur la table.

La proposition de résolution ne contient aucune référence au financement international de la lutte contre le réchauffement climatique. Or ce dernier est essentiel afin de s'assurer de la participation des états moins développés et constitue un élément de réciprocité fondamental dans le débat.

Pour l'oratrice, la politique que la Belgique adoptera ne peut laisser personne au bord du chemin. Il est essentiel de prendre en compte l'aspect social du problème. Or le texte est muet à cet égard. Il prend davantage en compte l'efficacité économique qui pourtant sert souvent d'argument pour bloquer des politiques climatiques ambitieuses. Pour l'oratrice, la politique climatique doit être sociale et doit mener effectivement à des réductions des émissions de gaz à effet de serre.

Het voorstel van resolutie komt echter niet tot de kern van de zaak: de klimaatcrisis - het centrale vraagstuk - komt niet aan bod. De spreker betreurt dit en herinnert aan de omvang van de burgermobilisatie.

Mevrouw Daems komt terug op de COP24 in Katowice. Ondanks de druk van bewegingen als *Claim the Climate* had de federale minister voor Energie afstand moeten nemen van de *High Ambition Coalition*, omdat geen consensus kon worden bereikt tussen de Federale Staat en de deelstaten. Een herhaling van een dergelijk scenario moet absoluut worden voorkomen. De voorgestelde tekst biedt wat dat betreft evenwel geen enkele waarborg. Er valt niet uit af te leiden welk standpunt België tijdens de COP25 zal innemen.

Het voorstel neemt geen standpunt in over het opkriken van de ambitie binnen de Europese Unie of over de deelname van België aan een nieuwe *High Ambition Coalition*.

Er wordt met geen woord gerept over het standpunt dat ons land zal innemen in het debat over de tenuitvoerlegging van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs. Het is in dat verband nochtans van wezenlijk belang dat België het beginsel van de milieu-integriteit verdedigt. De tenuitvoerlegging van de Overeenkomst van Parijs mag er niet toe leiden dat de doelstellingen neerwaarts worden herzien, zoals dat in het verleden het geval was met het Protocol van Kyoto. Mevrouw Daems voegt eraan toe dat het mechanisme waarin artikel 6 voorziet, de Staten de mogelijkheid biedt emissiereducties te kopen in plaats van zelf hun uitstoot te verminderen. Zulks heeft alleen zin indien bepaalde staten een overschot aan emissiereductie hebben; vandaag is dat niet het geval, zelfs wanneer men rekening houdt met de Nationale Energie- en Klimaatplannen die thans voorliggen.

Het voorstel van resolutie bevat geen enkele verwijzing naar de internationale financiering van de strijd tegen de klimaatopwarming. Die financiering is nochtans essentieel opdat de minder ontwikkelde landen ook zouden deelnemen; het betreft tevens een fundamenteel wederkerigheidselement in het debat.

De spreker is van mening dat het beleid waar België voor zal kiezen, niemand aan de kant mag laten staan. Het is essentieel het sociaal aspect van het vraagstuk in aanmerking te nemen. De tekst gaat daar echter helemaal niet op in. Hij houdt meer rekening met de economische doeltreffendheid, die nochtans vaak als argument wordt aangehaald om ambitieuze klimaatbeleidsmaatregelen tegen te houden. Voor de spreker moet het klimaatbeleid sociaal zijn en daadwerkelijk leiden tot lagere broeikasgasemissies.

Enfin, elle rappelle que les conclusions du GIEC sont claires: le changement doit être radical. L'innovation et la technologie sont loin d'être suffisantes.

En conclusion, le texte proposé ne constitue pas une base de travail adéquate.

M. Georges Dallemagne (cdH) estime que le texte devrait comporter une recommandation relative à l'amélioration de la coordination de la politique intra belge.

Pour l'orateur de nombreuses propositions sont très vagues. Le texte doit être plus précis et plus clair quant aux demandes formulées, et les données chiffrées plus précises.

Il partage les remarques déjà formulées quant à une meilleure prise en compte dans le texte des questions sociales et de la protection des océans.

Pour M. Dallemagne, il est de la plus haute importance que la délégation belge dispose d'un texte fort, qui place la Belgique au rang des pays les plus ambitieux.

2. Réponses de l'auteur principal de la proposition

Pour *M. Michel De Maegd (MR)*, le fait que le texte émane du groupe politique auquel appartient la ministre en charge constitue un signal très positif. La proposition n'a pas tant pour objectif de respecter une tradition que de remettre le Parlement au centre du jeu. Il souligne le peu de temps qui nous sépare de la COP et invite dès lors les membres de la commission à ne pas repartir d'une page blanche mais à travailler sur la base de la présente proposition. M. De Maegd ajoute que si la discussion dans le cadre d'une concertation interparlementaire avait sa préférence, une telle concertation n'est plus possible au vu du calendrier.

Le texte part de l'acquis et sur cette base réaffirme les ambitions tout en les ouvrant à discussion. M. De Maegd souligne que le texte aborde en outre certains éléments nouveaux qui étaient totalement absents des résolutions précédentes, comme la révision de la Convention de Chicago, la position de la Banque Européenne d'Investissement, le *Green Deal*, l'Union de l'Énergie, les projets innovants de stockage de l'énergie, etc...

Daarenboven herinnert zij eraan dat de conclusies van het IPCC duidelijk zijn: de koerswending moet radicaal zijn. Innovatie en technologie alleen zullen helemaal niet volstaan.

Tot besluit vindt zij de voorgestelde tekst geen passende basis om op voort te werken.

De heer Georges Dallemagne (cdH) is van mening dat de tekst een aanbeveling zou moeten bevatten over een betere coördinatie van het intra-Belgische beleid.

Voor de spreker zijn veel voorstellen heel vaag. De in de tekst geformuleerde verzoeken moeten duidelijker en bevattelijker zijn, en de cijfers nauwkeuriger.

De spreker deelt de eerder gemaakte opmerkingen over het feit dat de sociale vraagstukken en de bescherming van de oceanen meer aan bod moeten komen in de tekst.

Voor de heer Dallemagne is het van het hoogste belang dat de Belgische delegatie over een sterke tekst beschikt, waarmee België zich bij de meest ambitieuze landen rangschikt.

2. Antwoorden van de hoofdindieners van het voorstel

De heer *Michel De Maegd (MR)* beschouwt het als een heel gunstig signaal dat de tekst afkomstig is van de fractie waartoe de bevoegde minister behoort. Hij geeft aan dat het voorstel van resolutie niet in de eerste plaats tot doel heeft om, zoals de traditie het wil, van het Parlement de spil van het debat te maken. Hij onderstreept dat de COP heel binnenkort van start gaat en vraagt de commissieleden dan ook niet van een wit blad te vertrekken, maar te werken op basis van dit voorstel van resolutie. De heer De Maegd voegt daaraan toe dat hij weliswaar de voorkeur heeft gegeven aan een bespreking in het raam van een interparlementair overleg, maar dat een dergelijk overleg als gevolg van het tijdpad niet langer mogelijk is.

De tekst vertrekt van wat al is verworven en bevestigt op basis daarvan de ambities, die tegelijk voor discussie vatbaar worden verklaard. De heer De Maegd onderstreept dat de tekst bovendien ingaat op bepaalde nieuwe elementen die in de vorige resoluties volledig ontbraken, zoals de herziening van het Verdrag van Chicago, het standpunt van de Europese Investeringsbank, de *Green Deal*, de Energie-Unie, de innoverende projecten inzake energieopslag enzovoort.

Il se dit prêt à insérer une référence à la *Blue COP* ainsi qu'à la nécessité de mieux coordonner la politique intra belge.

Pour l'orateur, une prise de position quant à la situation interne au Chili n'a pas sa place dans ce texte. Il convient de se concentrer sur les questions climatiques.

Quant à la sortie du nucléaire, l'orateur s'en réfère à la loi de sortie du nucléaire qui n'a pas été modifiée.

Il regrette que certains membres de la commission se positionnent en donneurs de leçon, laissant à penser que rien n'a été fait dans la lutte contre le réchauffement climatique. M. De Maegd souligne la proactivité de son groupe, qui est à l'initiative du présent texte mais aussi de la résolution relative au financement belge de la lutte contre le changement climatique, adoptée par la Chambre le 24 octobre 2019 (DOC 55 0572/009).

B. Deuxième partie de la discussion générale (réunion du 20 novembre 2019)

M. Michel De Maegd (MR) et consorts déposent l'amendement n° 19 (DOC 55 0590/003) qui vise à remplacer l'ensemble de la proposition de résolution. Ce nouveau texte a été rédigé dans le cadre de réunions de travail informelles entre les groupes. L'orateur se félicite qu'un compromis ait pu être trouvé dans un laps de temps aussi court et remercie l'ensemble des groupes pour leur collaboration fructueuse.

Le nouveau texte proposé constitue un signal fort de l'engagement de la Belgique dans ce débat. L'objectif est de parvenir au consensus le plus large possible tout en axant les demandes au gouvernement vers l'international et plus précisément vers les sujets à l'ordre du jour de la COP25.

Le texte tient compte des remarques formulées au cours de la précédente réunion. Ainsi l'on y trouve une référence à l'article 6 de l'Accord de Paris, à la protection des océans et à la *Blue COP*.

En ce qui concerne le financement international, le texte plaide pour une "capacité accrue de financement au niveau européen" (nouvelle demande B.5) et souligne l'importance de "faciliter l'accès au financement des acteurs non étatiques et locaux, compte tenu de leur importance dans la lutte contre le changement climatique" (nouvelle demande B.6).

Hij is bereid in de tekst een verwijzing op te nemen naar de *Blue COP* alsook naar de noodzaak het intra-Belgisch beleid beter te coördineren.

De spreker is van mening dat een standpunt over de binnenlandse situatie in Chili geen plaats heeft in deze tekst. De aandacht dient uit te gaan naar de klimaatvraagstukken.

Wat de kernuitstap betreft, verwijst de spreker naar de kernuitstapwet, die niet werd gewijzigd.

Hij betreurt dat sommige commissieleden lessen menen te moeten spellen en de indruk wekken dat in de strijd tegen de klimaatopwarming nog niets is gedaan. De heer De Maegd onderstreept dat zijn fractie proactief heeft gehandeld en meer bepaald het initiatief heeft genomen voor deze tekst, maar ook voor de resolutie over de Belgische bijdrage aan de financiering van de strijd tegen de klimaatverandering, die door de Kamer is aangenomen op 24 oktober 2019 (DOC 55 0572/009).

B. Tweede gedeelte van de algemene bespreking (vergadering van 20 november 2019)

De heer Michel De Maegd (MR) c.s. dient amendement nr. 19 (DOC 55 0590/003) in, dat ertoe strekt de volledige tekst van het voorstel van resolutie te vervangen. Die nieuwe tekst is tot stand gekomen tijdens informele werkvergaderingen met de fracties. Het verheugt de spreker dat zo snel een consensus kon worden bereikt; hij dankt alle fracties voor hun efficiënte medewerking.

De thans aangereikte nieuwe tekst onderstreept het engagement van België in dit debat. Het doel is een zo breed mogelijke consensus tot stand te brengen, waarbij de verzoeken aan de regering ook een internationale insteek krijgen, en meer bepaald gericht zijn op de punten die op de agenda staan van de COP25.

De tekst houdt rekening met de opmerkingen die tijdens de vorige vergadering zijn gemaakt; zo bevat de tekst een verwijzing naar artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs, naar de bescherming van de oceanen en naar de *Blue COP*.

Met betrekking tot de internationale financiering pleit de tekst voor een "versterkte financieringscapaciteit op Europees niveau" (nieuw verzoek nr. B.5) en attendeert hij op het belang "te pleiten om de toegang tot financiering voor niet-statelijke en lokale actoren te vergemakkelijken, gezien het belang van die actoren in de strijd tegen de klimaatverandering" (nieuw verzoek nr. B.6).

Le nouveau texte se réfère en outre à la résolution relative au financement belge de la lutte contre le changement climatique adoptée le 24 octobre 2019 par la Chambre (DOC 55 0572/009), afin que le gouvernement annonce officiellement à Madrid le doublement de la contribution financière fédérale au Fonds vert pour le climat à partir de 2020, de manière neutre budgétairement.

L'accent est également mis sur le niveau européen. Le texte demande ainsi au gouvernement de plaider auprès de la Commission européenne notamment pour un *Green Deal* ambitieux.

La nouvelle demande B.11 tend quant à elle à favoriser les alternatives durables au transport aérien continental, notamment par la mise en place d'un réseau ferroviaire performant.

Pour l'orateur, le texte ainsi remanié permettra à notre pays d'occuper une place utile à la COP25 et plaide pour une politique climatique internationale ambitieuse, efficace sur le plan environnemental et socio-économique.

Enfin, M. De Maegd rappelle que malgré le travail réalisé par la commission, la reprise du Dialogue Interparlementaire sur le Climat reste essentielle.

M. Bert Wollants (N-VA) constate que l'amendement n° 19 améliore grandement le texte de la proposition de résolution. Il constitue un bon texte de compromis qui pourra servir de base à la délégation envoyée par la Belgique à la COP25. Le texte remanié se situe en outre dans la droite ligne de la résolution interparlementaire pour le climat (DOC 55 3319/002). Il traduit en outre les différentes préoccupations relatives à l'environnement et au climat mais aussi aux droits de l'homme, et à l'économie et fait le lien entre ces domaines, ce qui est tout à fait pertinent.

Mme Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen) salue également le travail réalisé. Elle se félicite qu'une proposition de résolution puisse être adoptée à temps pour la COP25, comme le veut la tradition dans ce parlement. Il est très positif qu'un accord ait pu être dégagé sur la position à défendre par notre pays à l'international.

Mme Van der Straeten souligne en outre que le texte se focalise essentiellement sur les sujets à l'ordre du jour à la COP, contrairement à la version précédente. La résolution ainsi modifiée donne une direction claire

Voorts verwijst de nieuwe tekst naar de door de Kamer op 24 oktober 2019 aangenomen resolutie over de Belgische bijdrage aan de financiering van de strijd tegen de klimaatverandering (DOC 55 0572/009), teneinde de regering ertoe op te roepen in Madrid officieel bekend te maken dat België de federale financiële bijdrage voor het Groen Klimaatfonds vanaf 2020 zal verdubbelen (die ingreep zal begrotingsneutraal verlopen).

Ook het Europees niveau is belangrijk; zo wordt de regering gevraagd meer bepaald bij de Europese Commissie te pleiten voor een ambitieuze *Green Deal*.

Het nieuwe verzoek nr. B.11 beoogt dan weer de duurzame alternatieven voor continentale luchtvaart te bevorderen, met name door te voorzien in een performant spoorwegennet.

De spreker vindt dat de aldus herwerkte tekst ons land een zinvolle plaats op de COP25 biedt. Die tekst pleit voor een ambitieus internationaal klimaatbeleid dat op milieuvlak én sociaaleconomisch doeltreffend is.

Tot slot herinnert de heer De Maegd eraan dat de commissie dan wel veel werk heeft verricht, maar dat de hervatting van het Interparlementair Klimaatoverleg essentieel blijft.

De heer Bert Wollants (N-VA) stelt vast dat amendement nr. 19 een grote verbetering inhoudt ten opzichte van de oorspronkelijke tekst van het voorstel van resolutie. De tekst van dit amendement is een goed compromis, waar de door België naar de COP25 uitgestuurde delegatie op kan bouwen. Bovendien sluit de herwerkte tekst nauw aan bij de interparlementaire resolutie inzake het klimaat ("voorstel van resolutie over het klimaatbeleid van België - voorbereiding van de COP 24", DOC 54 3319/002). Tevens weerspiegelt deze tekst de uiteenlopende bezorgdheden inzake milieu en klimaat, maar ook inzake mensenrechten en economie; de stellers leggen – volkomen terecht – het verband tussen die aspecten.

Ook mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen) is ingenomen met het geleverde werk. Zij is verheugd dat tijdig, vóór de aanvang van de COP25, een voorstel van resolutie kan worden aangenomen, geheel naar de parlementaire geplogenheden. Het is heel goed dat men tot een akkoord is gekomen over het standpunt dat ons land op internationaal vlak moet verdedigen.

Voorts geeft mevrouw Van der Straeten aan dat deze tekst vooral is toegespitst op de agendapunten van de COP; in de vorige versie was dat niet het geval. De aldus gewijzigde resolutie stippelt een duidelijke koers uit voor

à la délégation belge et constitue dès lors un mandat fort à la ministre, mandat indispensable en cette période d'affaires courantes.

L'oratrice souligne l'importance de la demande B.3, qui insiste sur l'intégrité environnementale dans le cadre de la mise en œuvre de l'article 6 de l'Accord de Paris. Il est essentiel à cet égard de tirer les leçons du passé afin que les erreurs commises dans le cadre du Protocole de Kyoto ne se répètent pas.

Mme Van der Straeten se dit satisfaite de l'introduction dans le texte d'une demande visant à mettre en œuvre le Mécanisme international de Varsovie relatif aux pertes et préjudices liés aux incidences des changements climatiques, et à reconnaître l'importance d'un financement en la matière.

Les discussions relatives aux ambitions, et plus particulièrement à la neutralité climatique et aux niveaux intermédiaires d'ambition pour 2030, furent vives. Un consensus a pu être trouvé dans une formulation qui tend à la neutralité pour 2050 (voir nouvelle demande B.2). Mme Van der Straeten dit pouvoir soutenir le texte tel qu'il est proposé même si elle plaide pour un relèvement des ambitions à – 55 % à l'horizon 2030 par rapport à 1990. Elle ajoute que pour aboutir à la neutralité d'ici 2050, le relèvement des ambitions à l'horizon 2030 est indispensable. Les ambitions ne peuvent être réalisées sans l'adoption de mesures concrètes. Elle invite dès lors la commission à ouvrir le débat sur ces mesures le plus rapidement possible, dans le cadre du Dialogue Interparlementaire sur le Climat.

En conclusion, Mme Van der Straeten indique que son groupe soutiendra l'amendement n°19.

Mme Melissa Hanus (PS) dit soutenir sans réserves le texte proposé. Elle salue la collaboration entre les groupes qui a permis l'élaboration d'un texte commun, recueillant un large consensus.

M. Kurt Ravyts (VB) félicite à son tour le groupe de travail. Il constate des améliorations conséquentes par rapport à la version précédente. Cependant, certains éléments posent toujours problème.

M. Ravyts souligne le passage suivant dans la demande B.2: "pour qu'elle souligne qu'il importe que d'autres grands blocs commerciaux consentent des efforts climatiques supplémentaires", qu'il juge positivement. Le reste de la demande B.2 invite cependant à

de la Belgique la délégation; ze vormt dan ook een krachtig (en in dit tijdperk van lopende zaken onontbeerlijk) mandaat voor de minister.

De sprekerster beklemtoont het gewicht van verzoek B.3, waarbij wordt opgeroepen tot milieu-integriteit bij de implementering van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs. In dat verband is het van wezenlijk belang lering te trekken uit het verleden, om niet opnieuw de fouten te maken die in het raam van het Protocol van Kyoto werden gemaakt.

Mevrouw Van der Straeten geeft aan tevreden te zijn dat de tekst werd aangevuld met een verzoek invulling te geven aan het *Warsaw International Mechanism on Loss & Damage associated with Climate Change impacts*, alsook om het belang van een financiering ter zake te erkennen.

Er werd heftig gedebatteerd over de ambities (inzonderheid inzake klimaatneutraliteit) en over de tussenstappen om die ambities tegen 2030 te verwezenlijken. Uiteindelijk is men het eens geworden over een tekst die aangeeft dat tegen 2050 naar klimaatneutraliteit moet worden gestreefd - zie het nieuwe verzoek B.2. Hoewel mevrouw Van der Straeten aangeeft de aldus gestelde tekst te kunnen steunen, pleit zij ervoor de ambities inzake uitstoot op te voeren tot – 55 % tegen 2030 (in vergelijking met 1990). Zij voegt eraan toe dat de ambities tegen 2030 wel zullen moeten worden opgetrokken om tegen 2050 tot klimaatneutraliteit te komen. De ambities kunnen niet worden waargemaakt zonder concrete maatregelen te treffen. De sprekerster roept de commissieleden er derhalve toe op het debat over deze maatregelen zo snel mogelijk op te starten in het raam van het Interparlementair Klimaatoverleg.

Tot besluit geeft mevrouw Van der Straeten aan dat haar fractie amendement nr. 19 zal steunen.

Mevrouw Melissa Hanus (PS) geeft aan dat ze de tekst onverkort steunt. Ze is ingenomen met de samenwerking tussen de fracties, waardoor een gemeenschappelijke tekst kon worden opgesteld, die door een brede consensus wordt gedragen.

De heer Kurt Ravyts (VB) feliciteert op zijn beurt de werkgroep. Hij merkt op dat de tekst op belangrijke punten is verbeterd ten opzichte van de vorige versie. Bepaalde elementen blijven evenwel problematisch.

De spreker wijst op de volgende zinsnede in verzoek B.2: "hierbij het belang vooropstelt dat ook andere grote handelsblokken bijkomende klimaatinspanningen leveren", waar hij achter staat; het resterende gedeelte van verzoek B.2 spoort evenwel aan om in het raam van de

plaider dans le cadre de la délégation européenne pour des niveaux d'ambition élevés, élément que M. Ravyts ne peut soutenir.

De même, M. Ravyts s'oppose à la demande B.10, relative à la taxe kérosène.

M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld), président, demande des précisions à M. Ravyts: est-il totalement opposé à la mise en place d'une taxe kérosène au niveau mondial?

M. Kurt Ravyts (VB) se dit opposé à une telle taxe dans la mesure où elle ne serait mise en place qu'au niveau de l'Union européenne. Il ne peut soutenir une proposition qui mènerait à une augmentation des prix des billets d'avion.

M. Van Quickenborne, président, précise que le texte tel qu'il est formulé évoque une modification de la Convention de Chicago dont la portée est mondiale.

M. Ravyts rappelle s'être abstenu lors du vote sur la résolution relative au financement belge de la lutte contre le changement climatique (DOC 55 0572/009). Il ne peut dès lors soutenir la demande B.12.

Quant à la demande B.15, l'orateur craint que la reconnaissance de cette problématique mène à des changements de comportement et légitime ces comportements.

M. Ravyts indique dès lors qu'il s'abstiendra lors du vote.

Mme Nawal Farih (CD&V) se félicite du travail effectué et dit soutenir sans réserve le texte tel qu'il ressort de l'amendement n° 19.

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) salue à son tour le résultat du groupe de travail. Elle regrette cependant que son groupe n'ait pas été impliqué jusqu'au bout dans les discussions.

Dans la mesure où le texte de l'amendement n° 19 sert de base à la discussion, Mme Daems retire les amendements n°s 3 à 18 (DOC 55 0590/002) et dépose les amendements n°s 20 à 27 (DOC 55 0590/003), sous-amendements à l'amendement n°19.

L'oratrice ne peut en effet se satisfaire du texte proposé pour quatre raisons principales.

Europese delegatie te pleiten voor meer ambitie, een aspect waar de heer Ravyts het niet mee eens is.

De heer Ravyts verzet zich eveneens tegen verzoek B.10, met betrekking tot de belasting op kerosine.

Voorzitter Vincent Van Quickenborne (Open Vld) vraagt de heer Ravyts of hij volledig gekant is tegen een wereldwijde invoering van een belasting op kerosine.

De heer Kurt Ravyts (VB) stelt dat hij zich verzet tegen een dergelijke belasting indien die alleen op EU-niveau wordt ingesteld. Hij kan geen voorstel steunen dat zou leiden tot duurdere vliegtuigtickets.

Voorzitter Vincent Van Quickenborne (Open Vld) benadrukt dat de tekst het in zijn huidige vorm heeft over een aanpassing van het Verdrag van Chicago, dat een wereldwijd bereik heeft.

De heer Kurt Ravyts (VB) herinnert eraan dat hij zich heeft onthouden bij de stemming over de resolutie over de Belgische bijdrage aan de financiering van de strijd tegen de klimaatverandering (DOC 55 0572/009). Hij kan verzoek B.12 dus niet steunen.

Wat verzoek B.15 betreft, vreest de spreker dat de erkenning van dit vraagstuk zal leiden tot gedragswijzigingen en dat dit zal worden gelegitimeerd.

De heer Ravyts geeft aan dat hij zich dus zal onthouden bij de stemming.

Mevrouw Nawal Farih (CD&V) verheugt zich over het geleverde werk en zegt dat ze volmondig de tekst steunt zoals die in amendement nr. 19 is verrat.

Ook mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) is ingenomen met het resultaat van de werkgroep. Ze betreurt evenwel dat haar fractie niet tot het einde van het overleg bij de werkzaamheden werd betrokken.

Aangezien de tekst van amendement nr. 19 als basis dient voor de bespreking, trekt mevrouw Daems de amendementen nrs. 3 tot 18 (DOC 55 0590/002) in. Vervolgens dient ze de amendementen nrs. 20 tot 27 (DOC 55 0590/003) in, als subamendementen op amendement nr. 19.

Om vier belangrijke redenen is de spreekster niet gewonnen voor het nieuwe amendement.

La Belgique doit plaider au sein de l'Union européenne pour un relèvement du niveau d'ambition à moins 55 % dès l'horizon 2030, sans attendre 2050. Tel est l'engagement pris dans le cadre de l'Accord de Paris. Tel est également le niveau fixé par les experts scientifiques. L'oratrice rappelle que le Parlement a défendu cette position dans la résolution du 20 décembre 2018 visant à repositionner la Belgique dans le débat climatique (DOC 55 3416/008). Il importe de poursuivre dans cette voie afin que la Belgique continue à jouer son rôle de pionnier sur la scène internationale et européenne.

Mme Daems estime dès lors que la Belgique doit rejoindre la *High Ambition Coalition* lors de la COP25.

La demande B.3 relative à la mise en œuvre de l'article 6 de l'Accord de Paris fait le lien entre cette problématique, la préservation de l'intégrité environnementale et la mobilisation des capitaux privés et les banques de développement multilatérales. Mme Daems le regrette. L'intégrité environnementale doit être garantie sans réserves.

Enfin, Mme Daems rappelle que le *Green Deal* part de l'idée d'un rôle central à attribuer aux autorités publiques, qui doivent investir massivement dans la transition climatique. Pour l'oratrice, la mobilisation des capitaux privés ne suffira pas.

M. Kris Verduyckt (sp.a) se dit très satisfait du travail accompli.

Le texte a pu être grandement amélioré par rapport à la version précédente. L'orateur estime que les préoccupations de son groupe s'y reflètent. Le rôle de la Banque Européenne d'Investissement y est par exemple souligné. Il se dit en outre satisfait par la présence des éléments suivants: la reconnaissance de l'impact budgétaire sur la coopération internationale, la neutralité carbone d'ici à 2050, le problème des déplacements de population, la protection des océans et de la biodiversité, etc. Quant à la mention de la Convention de Chicago, le texte aurait pu, selon l'orateur, aller plus loin encore.

Même si ce texte constitue un compromis, il constitue un signal politique fort adressé par la commission, et atteint en cela son but.

M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld), président, se dit à son tour satisfait de la nouvelle version du texte, plus courte et davantage focalisée sur la COP25.

Comme l'orateur l'avait suggéré, le texte comprend désormais une référence à l'article 6 de l'Accord de Paris,

België moet er binnen de Europese Unie voor pleiten om vanaf 2030 – dus zonder te wachten tot 2050 – het ambitieniveau tot minstens - 55 % op te trekken; dat is wat in het raam van de Overeenkomst van Parijs werd toegezegd en met het door de wetenschappelijke deskundigen vastgelegde niveau overeenstemt. De sprekerster herinnert eraan dat het Parlement dat standpunt heeft ingenomen in de resolutie van 20 december 2018 tot herpositionering van België in het klimaatdebat (DOC 54 3416/008). Ons land moet die weg blijven volgen om internationaal en Europees tot de voorhoede te blijven behoren.

Mevrouw Daems vindt derhalve dat België op de COP25 lid van de *High Ambition Coalition* moet worden.

In verzoek B.3 betreffende de tenuitvoerlegging van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs wordt een verband gelegd tussen het klimaatvraagstuk, het behoud van de milieu-integriteit en de inzet van het kapitaal van privéspelers en van de multilaterale ontwikkelingsbanken. Mevrouw Daems betreurt dat, want de milieu-integriteit moet zonder voorbehoud worden gewaarborgd.

Tot slot herinnert mevrouw Daems eraan dat volgens de kerngedachte van de *Green Deal* de overheden een centrale rol toebedeeld moeten krijgen en massaal in de klimaattransitie moeten investeren. De inzet van privékapitaal zal volgens haar niet volstaan.

De heer Kris Verduyckt (sp.a) is heel tevreden met het geleverde werk.

Het amendement is ten opzichte van de oorspronkelijke versie een aanzienlijke verbetering en omvat de aspecten die de fractie van de spreker belangrijk vindt, zoals de rol van de Europese Investeringsbank. Andere elementen waarvan de vermelding de heer Verduyckt verheugd stemt, zijn de erkenning van de budgettaire gevolgen voor de internationale samenwerking, de koolstofneutraliteit tegen 2050, het vraagstuk in verband met de migrerende bevolkingsgroepen, de bescherming van de oceanen en van de biodiversiteit enzovoort. Wat de vermelding van het Verdrag van Chicago betreft, had het voorstel volgens de spreker nog verder mogen gaan.

Hoewel dit amendement een compromis is, geeft de commissie er een krachtig politiek signaal mee en heeft het aldus zijn doel bereikt.

Ook voorzitter Vincent Van Quickenborne (Open Vld) is tevreden met de nieuwe tekstversie, die nu korter is en meer op de COP25 focust.

Zoals de spreker had geopperd, omvat de tekst nu ook een verwijzing naar artikel 6 van de Overeenkomst

et à la volonté de donner à la COP25 une dimension “bleue” (*Blue COP*).

M. Michel De Maegd (MR) remercie une fois de plus les membres de la commission pour le travail accompli. Il salue la conclusion d'un compromis à la belge et espère que celui-ci inspirera les membres pour de futurs travaux, dans d'autres matières. L'urgence climatique est avérée et la proposition de résolution prend en compte de nombreux aspects du problème comme la durabilité, l'environnement, la biodiversité, la protection des océans, l'évolution de nos modes de transport, les déplacements de population, ... Le texte affirme notre objectif de neutralité carbone pour 2050, même si les objectifs intermédiaires pour 2030 doivent encore être affinés. Il réaffirme en outre le doublement de la contribution fédérale au Fonds vert pour le climat, ce qui est de la plus haute importance pour le positionnement de la Belgique sur la scène internationale.

En réponse aux objections de Mme Daems sur le niveau des ambitions, M. De Maegd renvoie au considérant H du nouveau texte proposé. Quant aux remarques formulées par rapport à la demande B.3, sur l'article 6 de l'Accord de Paris, l'orateur rappelle que l'amendement est un texte de consensus.

III. — DISCUSSION DES CONSIDÉRANTS ET DU DISPOSITIF – VOTES

La commission décide de prendre pour base à la discussion le texte de *l'amendement global n° 19 de M. Michel De Maegd et consorts* (DOC 55 0590/003). Les amendements n°s 2 à 18 (DOC 0590/002) sont par conséquent sans objet.

Intitulé

M. Michel de Maegd (MR) dépose *l'amendement n° 1* (DOC 55 0590/002) visant à remplacer l'intitulé de la proposition de résolution. L'intitulé est adapté afin de tenir compte de la relocalisation de la COP25 à Madrid.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité.

Considéranrs A à L

Ces considérants n'appellent aucune observation.

van Parijs en naar de wens om de COP25 te voorzien van een “blauw” aspect (*Blue COP*).

De heer Michel De Maegd (MR) dankt nogmaals de commissieleden voor het geleverde werk. Het stemt hem tevreden dat een typisch “Belgisch compromis” werd bereikt. Hij hoopt dat het de leden zal inspireren bij toekomstige werkzaamheden, in andere domeinen. Dat het klimaat dringend actie vereist, is gekend. Dit voorstel van resolutie houdt rekening met talrijke aspecten van het klimaatvraagstuk, zoals duurzaamheid, milieu, biodiversiteit, de bescherming van de oceanen, de evolutie van onze transportmodi, migrerende bevolkingsgroepen enzovoort. Het voorstel van resolutie bevestigt onze doelstelling om tegen 2050 koolstofneutraal te zijn, al moeten de tussendoelen voor 2030 nog nader worden geformuleerd. Voorts wijst de spreker nogmaals op de verdubbeling van de federale bijdrage aan het Groen Klimaatfonds, wat van wezenlijk belang is voor de positie van België op het internationaal toneel.

Als reactie op de bezwaren van mevrouw Daems over het ambitiepeil verwijst de heer De Maegd naar considerans H van de nieuw ingediende tekst. Aangaande de opmerkingen bij verzoek B.3 over artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs, wijst de spreker erop dat het amendement het resultaat is van een consensus.

III. — BESPREKING VAN DE CONSIDERANSEN EN VAN HET VERZOEKEND GEDEELTE – STEMMINGEN

De commissie beslist om de tekst van het alomvat-
tend *amendement nr. 19 van de heer Michel De Maegd c.s.* (DOC 55 0590/003) te gebruiken als basis voor de bespreking. Derhalve vervallen *de amendementen nrs. 2 tot 18* (DOC 55 0590/002).

Opschrift

De heer Michel de Maegd (MR) dient *amendement nr. 1* (DOC 55 0590/002) in, dat ertoe strekt het opschrift van het voorstel van resolutie te vervangen. Het opschrift wordt aangepast teneinde er rekening mee te houden dat de COP25 in Madrid plaatsvindt.

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen.

Consideransen A tot L

Over deze consideransen worden geen opmerkingen gemaakt.

Constats n° 1 à 3.

Ces constats n'appellent aucune observation.

Constat n°4

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 20 visant à introduire un constat n° 4 (DOC 55 0590/003). Mme Daems renvoie à son intervention dans le cadre de la discussion générale ainsi qu'à sa justification écrite.

L'amendement n° 20 est rejeté par 9 voix contre 5 et 2 abstentions.

Demandes A.1 à A.6

Ces demandes n'appellent aucune observation.

Demande B.1

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 21 visant à remplacer la demande B.1 (DOC 55 0590/003). Mme Daems renvoie à son intervention dans le cadre de la discussion générale ainsi qu'à sa justification écrite.

L'amendement n° 21 est rejeté par 9 voix contre 7.

Demande B.2

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 23 visant à remplacer la demande B.2 (DOC 55 0590/003). Mme Daems renvoie à son intervention dans le cadre de la discussion générale ainsi qu'à sa justification écrite. Elle précise que l'objectif est de supprimer le passage relatif aux grands blocs commerciaux et à la compétitivité des entreprises.

M. Bert Wollants (N-VA) s'étonne de ce sous-amendement qui revient à dire que notre pays ne doit pas soutenir la compétitivité des entreprises ni encourager les autres grands blocs commerciaux à consentir des efforts dans la lutte contre le réchauffement climatique.

L'amendement n° 23 est rejeté par 9 voix contre 1 et 6 abstentions.

Stellingen 1 tot 3

Over deze stellingen worden geen opmerkingen gemaakt.

Stelling nr. 4

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 20 (DOC 55 0590/003) in, dat ertoe strekt een stelling nr. 4 in te voegen. Mevrouw Daems verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking en naar haar schriftelijke verantwoording.

Amendement nr. 20 wordt verworpen met 9 tegen 5 stemmen en 2 onthoudingen.

Verzoeken A.1 tot A.6

Over deze verzoeken worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoek B.1

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 21 (DOC 55 0590/003) in, dat ertoe strekt verzoek B.1 te vervangen. Mevrouw Daems verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking en naar haar schriftelijke verantwoording.

Amendement nr. 21 wordt verworpen met 9 tegen 7 stemmen.

Verzoek B.2

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 23 (DOC 55 0590/003) in, dat ertoe strekt verzoek B.2 te vervangen. Mevrouw Daems verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking en naar haar schriftelijke verantwoording. Ze verduidelijkt dat het de bedoeling is de verwijzing naar de grote handelsblokken en de concurrentiekracht van de ondernemingen weg te laten.

De heer Bert Wollants (N-VA) verbaast zich over dit subamendement, aangezien het inhoudt dat ons land het concurrentievermogen van de ondernemingen niet zou moeten ondersteunen, noch de andere grote handelsblokken zou moeten aanmoedigen om inspanningen te leveren om de klimaatverandering tegen te gaan.

Amendement nr. 23 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 1 en 6 onthoudingen.

Demande B.3

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 24 visant à remplacer la demande B.3 (DOC 55 0590/003). L'amendement est ensuite retiré.

Cette demande n'appelle aucune autre observation.

Demandes B.4 à B.5

Ces demandes n'appellent aucune observation.

Demande B.6

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 25 visant à remplacer la demande B.6 (DOC 55 0590/003). Mme Daems renvoie à son intervention dans le cadre de la discussion générale ainsi qu'à sa justification écrite.

L'amendement n° 25 est rejeté par 15 voix contre 1.

Demande B.7

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 26 visant à remplacer la demande B.7 (DOC 55 0590/003). Mme Daems renvoie à son intervention dans le cadre de la discussion générale ainsi qu'à sa justification écrite.

Mme Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen) estime que l'amendement n° 26 semble exclure totalement la nécessité d'investissements privés dans cette problématique au profit des seuls investissements publics. Est-ce bien l'objectif des auteurs?

M. Bert Wollants (N-VA) partage ce point de vue. Il rappelle que les progrès réalisés en matière d'énergie renouvelable l'ont été quasi exclusivement grâce à des initiatives privées.

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) regrette que la politique actuelle soit centrée sur les investissements privés. L'intervention de l'autorité publique est nécessaire et ceci doit être souligné dans le texte.

Pour Mme Van der Straeten (Ecolo-Groen) les deux types d'investissements sont nécessaires. Elle dit ne pouvoir soutenir le texte proposé dans la mesure où il semble totalement exclure les investissements privés.

Verzoek B.3

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 24 (DOC 55 0590/003) in, dat ertoe strekt verzoek B.3 te vervangen. Dit amendement wordt vervolgens ingetrokken.

Over dit verzoek worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoeken B.4 tot B.5

Over deze verzoeken worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoek B.6

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 25 in, ter vervanging van verzoek B.6 (DOC 55 0590/003). Mevrouw Daems verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking, alsook naar haar schriftelijke verantwoording.

Amendement nr. 25 wordt verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Verzoek B.7

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 26 in, ter vervanging van verzoek B.7 (DOC 55 0590/003). Mevrouw Daems verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking, alsook naar haar schriftelijke verantwoording.

Mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen) vindt dat amendement nr. 26 volledig lijkt uit te sluiten dat ter zake privéinvesteringen nodig zijn, maar louter overheidsinvesteringen. Is het dat wat de indieners beogen?

De heer Bert Wollants (N-VA) deelt dat standpunt. Hij wijst erop dat de geboekte vooruitgang inzake hernieuwbare energie vrijwel uitsluitend aan privéinitiatieven kan worden toegeschreven.

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) betreurt dat het huidige beleid zich richt op de privéinvesteringen. Het overheidsoptreden is nodig en dat moet in de tekst worden benadrukt.

Voor mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen) zijn de beide investeringstypes nodig. Ze geeft aan dat ze de voorgestelde tekst niet kan steunen, aangezien die de privéinvesteringen helemaal lijkt uit te sluiten.

L'amendement n° 26 est rejeté par 9 voix contre 2 et 5 abstentions.

Demande B.8

Cette demande n'appelle aucune observation.

Demande B.9

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 27 visant à supprimer la demande B.9 (DOC 55 0590/003). Mme Daems renvoie à son intervention dans le cadre de la discussion générale. Elle ajoute que cette demande relaie un souhait des grandes entreprises et qu'elle est opposée à la concurrence qui joue en la matière.

M. Bert Wollants (N-VA) s'étonne de cet amendement dans la mesure où l'objectif est précisément de garantir une concurrence loyale entre les parties en présence.

L'amendement n° 27 est rejeté par 15 voix contre 1.

Demandes B.10 à B. 16

Ces demandes n'appellent aucune observation.

Demande B.17

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 22 visant à ajouter une nouvelle demande B.17 (DOC 55 0590/003). Mme Daems renvoie à son intervention dans le cadre de la discussion générale ainsi qu'à sa justification écrite.

L'amendement n° 22 est rejeté par 9 voix contre 5 et 2 abstentions.

*

* *

Tous les sous-amendements (amendements n° 20 à 27) ayant été rejetés, l'amendement global n° 19, de

Amendement nr. 26 wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen en 5 onthoudingen.

Verzoek B.8

Over dit verzoek worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoek B.9

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 27 in, tot weglating van verzoek B.9 (DOC 55 0590/003). Mevrouw Daems verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking. Ze voegt eraan toe dat dit verzoek uiting geeft aan het verlangen van de grote bedrijven en dat zij gekant is tegen de mededinging die ter zake speelt.

De heer Bert Wollants (N-VA) is verrast door dit amendement omdat het wordt beoogd een eerlijke mededinging tussen de betrokken partijen te waarborgen.

Amendement nr. 27 wordt verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Verzoeken B.10 tot B.16

Over deze verzoeken worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoek B.17

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) dient amendement nr. 22 in, tot toevoeging van een nieuw verzoek B.17 (DOC 55 0590/003). Mevrouw Daems verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking, alsook naar haar schriftelijke verantwoording.

Amendement nr. 22 wordt verworpen met 9 tegen 5 stemmen en 2 onthoudingen.

*

* *

Aangezien alle subamendementen (de amendementen nrs. 20 tot en met 27) werden verworpen, wordt

M. De Maegd (MR) et consorts, est adopté par 13 voix et 3 abstentions.

*

* *

L'ensemble de la proposition de résolution, ainsi modifiée, est adopté par 13 voix et 3 abstentions.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

N-VA: Yngvild Ingels, Anneleen Van Bossuyt, Bert Wollants;

Ecolo-Groen: Julie Chanson, Samuel Cogolati, Tinne Van der Straeten;

PS: Mélissa Hanus, Daniel Senesael;

MR: Emmanuel Burton, Michel De Maegd;

CD&V: Nawal Farih;

Open Vld: Vincent Van Quickenborne;

sp.a: Kris Verduyckt.

Ont voté contre: –

Se sont abstenus:

Vlaams Belang: Kurt Ravyts, Reccino Van Lommel.

PVDA-PTB: Greet Daems.

Le rapporteur,

Bert WOLLANTS

Le président

Vincent VAN QUICKENBORNE

het alomvattende amendement nr. 19 van de heer De Maegd (MR) c.s. aangenomen met 13 stemmen en 3 onthoudingen.

*

* *

Het gehele aldus gewijzigde voorstel van resolutie wordt aangenomen met 13 stemmen en 3 onthoudingen.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

Hebben voor gestemd:

N-VA: Yngvild Ingels, Anneleen Van Bossuyt, Bert Wollants;

Ecolo-Groen: Julie Chanson, Samuel Cogolati, Tinne Van der Straeten;

PS: Melissa Hanus, Daniel Senesael;

MR: Emmanuel Burton, Michel De Maegd;

CD&V: Nawal Farih;

Open Vld: Vincent Van Quickenborne;

sp.a: Kris Verduyckt.

Hebben tegen gestemd: –

Hebben zich onthouden:

Vlaams Belang: Kurt Ravyts, Reccino Van Lommel;

PVDA-PTB: Greet Daems.

De rapporteur,

Bert WOLLANTS

De voorzitter,

Vincent VAN QUICKENBORNE